

ZAHTJEV ZA SPREČAVANJE UNIŠTAVANJA PUTOVA

U povodu stalnih problema s uništavanjem lokalnih i regionalnog puta na području MZ Vijaka , 5.ožujka 2010.g. predsjednik MZ Vijaka Željko Matić i predsjednik udruge „Eko turist“ Vareš Boško Andrić , uputili su dopis načelniku općine Vareš Hamdi Fatiću , rukovoditelju Šumarije Olovo Mirzetu Kapiću , zapovjedniku PS Vareš Mehi Bajriću i predsjedavajućem Općinskog vijeća Vareš Josipu Malbašiću . Iz dopisa je vidljivo da krivicu za novonastalu situaciju snose predstavnici općine , inspekcije i policije . Dopis prenosimo u cjelosti :

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BIH
OPĆINA VAREŠ
MJESNA ZAJEDNICA VIJAKA
Broj: 2/10

Vijaka , 5.ožujak 2010.g.

UDRUGA "EKO TURIST"

VAREŠ

OPĆINA VAREŠ
n/r g. Hamdo Fatić , načelnik

ŠUMARIJA OLOVO
n/r g. Mirzet Kapić , rukovoditelj

POLICIJSKA POSTAJA
n/r g. Meho Bajrić , zapovjednik PS

OPĆINSKO VIJEĆE VAREŠ
n/r g. Josip Malbašić , predsjedavajući

PREDMET : Zahtjev za intervenciju u svrhu sprečavanja devastiranja putova i uništavanja okoliša na prostoru MZ Vijaka koji nastaju pri sječi i izvozu šumskih sortimenata

Poštovani .

Nakon stalnih zahtjeva za intervenciju u smislu zaštite putova na MZ Vijaka na kojima konstantno dolazi do uništavanja istih (kako regionalnih , tako i lokalnih) održali smo i sastanak 12.veljače 2010.g. kojem su nazočili predstavnici Šumarije Olovo , Općinskog vijeća Vareš , načelnik općine Vareš i članovi Savjeta MZ Vijaka . Iako su u svom govoru svi deklarativno bili za zaštitu puteva , stanje se nažalost ne popravlja , nego se pogoršava . I dalje dolazi do **nanošenja blata** (primjer puta Šarena kuća – Tribija i Gornja Vijaka – Šarena kuća) , **istovara trupaca na nekoliko dionica puta** koji povezuju naselja , te gotovo **svakodnevno zagađivanje voda i tla lagerovanjem i izvozom trupaca po vodotocima**. Zato moramo citirati postojeće zakonske akte i napomenuti ovlasti i odgovornosti navedenih institucija i nadležnih organa :

Ovlasti inspekcije

U ovom periodu smo imali dvije intervencije inspekcija koje svoj posao nisu obavile sukladno postojećim Zakonima .

a) Na lice mjesta na dionici Šarena kuća – Tribija izašli su **predstavnici općinske inspekcije i eko-policije** , sačinili zapisnik i naložili da se put na kojem je povremeno blato debljine i preko 30 cm (ilustracija priložene slike) vrati u prvobitno stanje . Po njihovim riječima nemaju mogućnosti da prisile Šumariju Olovo iz razloga što je put – **nekategoriziran** .

Prema Zakonu o osnovama sigurnosti prometa na cestama u Bosni i Hercegovini (*Službeni glasnik BiH , br. 6/2006*) pravnom odredbom u čl.9 , st. 1 , t.10 **put** je definiran kao „svaki javni put i nekategoriziran put na kojem se odvija promet „, a **javni put** je istim člankom/stavkom istog Zakona definiran kao „površina od općeg značaja za promet , koju svako može slobodno da koristi pod uvjetima određenim zakonom i koju je nadležni organ proglasio javnim putem , kao i ulica u naselju“ , dok je **lokalni put** istim člankom/stavkom istog Zakona definiran kao „javni put koji povezuje naselja na teritoriju općine ili koji je značajan za promet na teritoriju općine“ . Definiiranje ovih izraza i pojmova kompatibilno je s pravnim odredbama Zakona o cestama Federacije BiH (*Sl. novine F BiH br.6/02*) .

„U slučaju kada se na javnu cestu , od strane određenih osoba , iznosi blato , vuku grede , balvani i drugi predmeti čime bi se mogla oštetiti cesta i drugo“ prema čl. 71 , st.1, t.1 do 10 Zakona o cestama Federacije BiH , pravna osoba se kažnjava od 500,00 do 2.500,00 KM , a odgovorno lice u pravnoj osobi od 120,00 do 1.000,00 KM (čl. 101, st.1.,t.1 i st.2 – Zakona o cestama FBiH) , dok se prema čl.102 istog Zakona građanin kažnjava novčanom kaznom od 100,00 do 500,00 KM . Upravni nadzor nad provedbom ovog Zakona imaju federalni , odnosno županijski inspektori za ceste prema svojim nadležnostima .

b) Dana 16.veljače 2010.g. županijski inspektor za ceste g. Aner Omeragić i utvrdio da su radovi i radnje koje provodi JP „ŠPD ZDK“ u suprotnosti s odredbama Zakona o cestama Federacije BiH (prilog dopis) i donio rješenje da se radovi obustave i kolovoz dovede u ispravno stanje . U dopisu je navedeno , ako investitor i izvođač ne izvrše doneseno bit će poduzete mjere u skladu s Zakonom o cestama Federacije BiH .

Međutim , u Zakonu o cestama Federacije BiH čl.97 , st. 9C stoji : „**Inspektori su dužni bez odlaganja podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, ako u vršenju inspekcije utvrde da je učinjen prekršaj iz ovog zakona , a za gospodarski prijestup podnijeti prijavu javnom tužiteljstvu**“.

Znači , u Zakonu ne postoji mogućnost opomene , nego se odmah izriču odgovarajuće kaznene mjere .

Ovlasti općine

Prema Zakonu o osnovama sigurnosti prometa na cestama u Bosni i Hercegovini (*Službeni glasnik BiH , br.6/2006*) pravnom odredbom u čl. 9 , st.1 , t. 21. **lokalni put** je definiran kao „javni put koji povezuje naselja na teritoriji općine ili koji je značajan za promet na teritoriju općine“ .

Obzirom da se radi o javnom putu kategorije lokalnog puta za čije određivanje je bitno da povezuje naselja na teritoriju općine , a naselja su jasno određena Statutom općine Vareš , gdje su u čl.3, st.2, između ostalih eksplicitno navedena kao naseljena mjesta (pr. Gornja Vijaka i Tribija) koja predmetni put ustvari i povezuje , jasno je da je ovaj put pozitivnim zakonskom propisima **kategoriziran kao lokalni put** .

Ovlasti policije

Pored nadzora nad javnim cestama koji su dužni obavljati federalni i županijski inspektori za ceste primjenjujući i provodeći upravni nadzor u smislu Zakona o cestama, **izravnu i izvornu nadležnost u sankcioniranju fizičkih i pravnih osoba prilikom ostavljanja predmeta i materija koji ometaju i ugrožavaju promet ili zagađuju okoliš prema Zakonu o osnovama sigurnosti na cestama u Bosni i Hercegovini imaju policijski službenici nadležne policijske postaje.**

Njihova nadležnost se između ostalog odnosi na provedbu Zakona na površini puta (koji obuhvata i javni i nekategorizirani put). Naime, prema čl.26, st.1 – navedenog Zakona „zabranjeno je **na putu**, parking-prostoru, trotoaru i drugim prometnim površinama ostavljati oštećenja, dotrajala ili neregistrirana vozila, nanositi blato na put sa suvremenim kolnikom ili ostavljati ili bacati otpatke ili predmete i materije koji mogu da ometaju ili ugrožavaju promet ili zagađuju okolinu“, onaj koji postupi protivno ovoj odredbi **od strane policijskih službenika prekršajno se procesuirá i može biti kažnjen :**

- poduzeće ili drugo pravno lice novčanom kaznom od 400,00 do 5.000 KM (čl.234, st.1, t.6 ZOOBS-a),
- fizičko lice, koje samostalno obavlja djelatnost novčanom kaznom od 500,00 KM do 1.000 KM (čl.234, st.1, t.6 u vezi sa st.2 istog članka ZOOBS-a),
- odgovorno lice u poduzeću ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 100,00 do 300,00 KM (čl.234, st.1, t.6 u vezi sa st. 3 istog članka ZOOBS-a),
- drugo lice novčanom kaznom od 50,00 do 250,00 KM (čl.236, st.1, t.1 ZOOBS-a)

Kada je u pitanju nadležnost policije u provedbi i primjeni propisanih mjera ZOOBS-om, jasno je da je njihova nadležnost izvorna kada se radi o putu, koji prema istom Zakonu (čl.9, st.10) obuhvata **javni i nekategorizirani put**. Uzimajući u obzir pravnu odredbu iz čl.26, st.1 istog Zakona koji prilikom opisane zabrane izričito navodi pojam „**put**“, jasno je da se gore navedeno, **kada je u pitanju nadležnost policije, jednako odnosi na javni i nekategorizirani put, te je policija dužna poduzeti sve ovim Zakonom propisane mjere i radnje koje imaju za cilj omogućavanje i sankcioniranje osoba koje svojim postupcima sprečavaju i otežavaju odvijanje prometa na svim javnim i nekategoriziranim putovima, uključujući i represivne mjere koje se ogledaju u kažnjavanju prekršitelja i izdavanjem naredenja o uklanjanju ostavljenih predmeta i materija na putu.**

Zaštita prirode, vode i okoliša

Zakon o zaštiti prirode Federacije BiH kaže :

- St. III, čl. 7 : „Sva pravna ili fizička lica kao i druge organizacije dužne su štiti prirodu na način da surađuju u sprečavanju aktivnosti koje mogu ugroziti ili oštetiti prirodu, ublažiti svaku takvu štetu, eliminirati posljedice takve štete i obnoviti oštećenu prirodu i dovesti je u stanje u kojem je bila prije pojave štete“.
- St.III, čl.8.:“Eksploatacija divljih vrsta, minerala i područja s prirodnim ili približno prirodnim karakteristikama može se vršiti samo do stupnja na kojem se njihova biološka raznolikost, ispravno funkcioniranje osnovnih prirodnih sustava i procesa u tim sustavima može održavati“.
- St.III, čl. 11.: „Zagađivači i korisnici su dužni platiti troškove, poreze, takse i dr. za zagađivanje ili korištenje prirode ili prirodnih resursa (ili drugih komponenti) za izvođenje bilo kojih aktivnosti ako one prouzrokuju ili će vjerojatno prouzrokovati štetu po prirodu“.
- St.III, čl.14.:“Ako aktivnosti koje mogu imati značajan utjecaj na prirodu ili predstavljaju veliku opasnost ili nepopravljivu štetu, nedostatak naučne podloge neće

se koristiti kao razlog za odlaganje ekonomskih mjera da bi se spriječila šteta po prirodu“ .

U Zakonu o zaštiti voda Federacije BiH stoji :

- Čl. 26.: *“Zabranjeno je ispuštanje, polaganje i odlaganje u vode supstanci ili objekata koji zbog svoje forme, fizičkih, kemijskih ili bioloških karakteristika ili drugih osobina mogu ugroziti život ili zdravlje ljudi, akvatične i semiakvatične organizme, otežati tok voda ili ugroziti vodoprivredne objekte i uređaje .Zabranjeno je deponovanje i pretovar opasnih materija u čvrstom, tečnom ili gasovitom stanju, odlaganje ili deponovanje ekstrahovanih ili otpadnih materija ili drugih sličnih supstanci i odlaganje otpada na vodnom i obalnom zemljištu“ .*
- Čl.31.: *“U slučaju korištenja tekuće vode kojim se smanjuje njen protok, ekološki prihvatljiv protok mora biti osiguran u toku cijele godine, osim kada je prirodni tok niži od određenog ekološki prihvatljivog protoka .Ekološki prihvatljiv protok predstavlja najmanju količinu vode koja osigurava očuvanje prirodne ravnoteže vodnih ekosustava i pejzažnih karakteristika vodotoka ,, .*

Zakon o zaštiti okoliša kaže :

- Čl.13.: *“Na površini zemljišta ili ispod površine mogu se vršiti takve vrste aktivnosti i odlagati takve vrste materija koje ne zagađuju ili oštećuju kvantitet, kvalitet, materijalne procese zemljišta i komponente okoliša ,, .*
- Čl.16.: *“Korištenje biosfere ne može se vršiti na način koji narušava prirodne procese i uvjete biodiverziteta i predstavlja opasnost za njegovu održivost“ .*

Na temelju navedenih činjenica iz kojih proizlaze obveze i ovlasti institucija i nadležnih organa , zahtijevamo od Vas da u roku od 20 dana u okviru svojih nadležnosti poduzmete odgovarajuće mjere . Ukoliko i ovaj naš pokušaj ne poluči adekvatna i konkretna rješenja kao i svi dosadašnji , o svemu ovome upoznat ćemo javnost na Zboru građana i Skupštini udruge i zajednički odlučiti o daljim koracima .

Sa štovanjem .

MJESNA ZAJEDNICA
VIJAKA

/Željko Matić , predsjedj./

UDRUGA „EKO TURIST“
VIJAKA – VAREŠ

/Boško Andrić , predsjedj./